

Dr. V. P. Singh

STATUS OF WOMEN IN SIKHISM

Recent event against a 23 year old girl in Delhi, has not only shaken the Indian Democracy but also the humanity. Everyone feels ashamed of this heinous crime conducted in Delhi. Who is at fault in all this, requires introspection. Deteriorating law and order may be one major factor but all of us are also equally responsible for this.

Environment in which a person (a man) is brought up, is the factor which is responsible for his overall performance in life. No moral/social education is imparted to students in schools. Parents have no time to see what their young children are doing in their absence. Guru Nanak's message "Highest is the Truth but still higher is truthful living" is forgotten in the present times.

Hindu religion worships womenfolk. A famous Sanskrit shaloka "yatra narisya poojyate, ramante tatra devta" where women are worshiped, there live the Gods." But do we teach our children this message? Do we give equal care to female child as we give to male child?

The role of women in Sikhism is regarded as equal to the men. In Sikhism, women are considered to have the same souls as men and an equal right to grow spiritually. They are allowed to lead religious congregations, take part in the Akhand Paths, perform Kirtan, work as a Granthi, and participate in all religious, cultural, social, and secular activities. Sikhism is among the first major world religions to imply that women were equals to men."Guru Nanak proclaimed the equality of men and women, and both he and the gurus that succeeded him allowed women to take a full part in all the activities of Sikh worship and practice. In Aasa di Vaar:

"ਭੰਡਿ ਜੰਮੀਐ ਭੰਡਿ ਨਿੰਮੀਐ ਭੰਡਿ ਮੰਗਣੁ ਵੀਆਹੁ ॥ ਭੰਡਹੁ ਹੋਵੈ ਦੇਸਤੀ ਭੰਡਹੁ ਚਲੈ ਰਾਹੁ ॥ ਭੰਡੁ ਮੁਆ ਭੰਡੁ ਭਾਲੀਐ ਭੰਡਿ ਹੋਵੈ ਬੰਧਾਨੁ ॥ ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤੁ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨ ॥ ਭੰਡਹੁ ਹੀ ਭੰਡੁ ਉਪਜੈ ਭੰਡੈ ਬਾਣੁ ਨ ਕੋਇ ॥"

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਰਾਗ ਆਸਾ ਮ: ੧ ਪੰਨਾਂ ੪੭੩

(From woman, man is born; within woman, man is conceived; to woman he is engaged and married. Woman becomes his friend; through woman, the future generations come. When his woman dies, he seeks another woman; to woman he is bound. So why call her bad? From her, kings are born. From woman, woman is born; without woman, there would be no one at all.

Guru Nanak, Raag Asa Mehal 1, Page

473.)

Our education system is one of the culprits for the degradation of society. More education is totally missing from the education. Recently one professor, who was teaching Sociology in Bangalore University committed suicide. His logic was that, what sociology he would teach where corruption is dominating at all levels of society.

Killing female child in the womb is another evil prevalent in the Society and Punjab, Haryana and Delhi are on the top list. Such people do not understand, will this world survive, if there is no female population in this world. Probably declining women population in India is also responsible for increasing rape cases in India.

On the eve of Guru Gobind Singh ji's prakash Utsav, Let us spread the message of Guru Granth Sahib that

our young children should respect women as their equal partner. Woman is not a property of a man, it is a better half. Ideally, if each of us truly incorporated the Guru's teachings in our daily lives, this would be a perfect world to live in. There would be no bickering over dowry, there would be less excuses to perpetuate violence.

Need of the day is to spread the message of Sikhism to whole Universe. This message is the only salvation for the world.

*****

Guru Gobind Singh Ji and his Mission

Prof. (DR.) G.S. Chawla

Sri Gobind Rai was born on 22nd December 1666 at Patna Sahib old Patliputra capital of Bihar situated on the bank of Ganga. His personality is a wonderful harmonious combination of so many qualities as have seldom been found blended together in one person; a perfect man, sarva yogi, house holder, great poet and a patron of poets, great soldier, great scholar, thinker, reformer, lover of truth and purity. Champion of the weak and oppressed, down trodden, opponent of tyranny, friend of all a general, an archer, a statesmen, an administrator, a patriot, a relentless defender of faith and an all sacrificing martyr for the cause of suffering and persecuted humanity.

Sri Guru Gobind Singh Ji has described his mission to come in this world in his autobiography (Vachitra Natak) as:

I have come into this world for this purpose; the supreme lord has sent me for the protection of righteousness;

“You should propagate righteousness everywhere seize and destroy the sinful and the wicked”

I have taken birth for this purpose let the holy men understand this in their minds. I have come for spreading divine religion and for protecting of saints, and for annihilating all the tyrants (42-43/6) (Guru Gobind Singh ji in “Vachitra Natak”)

Birth And His Early Life

Shri Guru Teg Bahadur ji (9th Guru) left for Bengal along with the Raja of Jodhpur either at the behest of Aurangzeb Emperor of that period. He left his mother Nanki ji his wife Mata Gujri Ji who was in the family way and mama Kirpal Chand behind at Patna previously called Patliputra capital of Bihar situated on the bank of river Ganga. Later on he moved towards Assam.

Mata Gujri gave birth to a son at Patna on 22nd December 1666 AD. (Now at this place is a beautiful Gurdwara Takhat Sri Harmandir Ji Patna Sahib- the second supreme seat of Sikh religion). He was called Gobind in deference to the wishes of his father. When Gobind was old enough to play with other boys, his favourite pastime was to divide them into two groups pitting one against the other in mock battles. He himself was fond of weilding the sling and the bow and arrows. As he was the son of a Guru, people respect and love him. The boys also showed him great respect and love he usually assumed the role of a king or a commander of the army. Sometimes he would play the judge and dispense justice. He was thrilled with the sling and made the boys familiar with its handling. When women of the neighborhood carried pitchers for

fetching water, he and his boys aimed at the pitchers and broke them. The women in exasperation complained to the grandma who often reprimand him and threatened him with punishment (still there is a well in the campus of takhat Harmandir ji in the memory of his mother Gujri).

He was a very playful child. Raja Fateh Chand Maini and his Rani were his neighbors in Patna and Gobind often used to play in their courtyard. Rani had no child and use to watch Gobind playing around longingly. One day Rani was brooding over her fate when suddenly tiny arms went around her neck and a melodious voice spoke “Dear Mother” it was like a dream come true for Raja and Rani who became devotees forever. In the memory of Guru Ji (A beautiful Gurdwara named Bal Lila Gurdwara is situated and parsad of boiled black gram is distributed every time).

When Guru Teg Bahadur returned to Punjab and he left his family at Patna, he founded Anandpur sahib in Punjab and the family joined Guru later. Guru Teg Bahadur was aware of the temper of the times, succession involved strife and jealousy so he got his son trained in warfare and horse riding along with religious instructions. He also arrangements for his son to study Arabic, Persian, Brij Bhasha, Sanskrit, Punjabi, etc. Guru ji's far sighted introduction of his son to such fields of studies proved great boon to Gobind Rai in his later life.

Philosophy of Guru Gobind Singh Ji

The Guru did not believe in the existence of the so called Avatars or incarnations. Nor did he hold it possible that there could ever be an incarnation of the formless one.

He advised to pray to the true lord, whose worship removes all your grief and sorrow only utter his true naam.

Wahe Guru : According to the Sikh Gurus, the word “Wahe Guru” is symbolic of the formless eternal lord, who is the True Guru (enlighten) of a man (in his life) and the creator of the universe. Guru Gobind Singh used this word in the same way as the earlier Gurus.

He says in the chaupai:

Ad (i) ant (i) ekai Avatara

Soi Guru Samjhajhu hamara

He who is the same one throughout, the only incarnation of himself is my Guru.

Tirtha:

The Guru attached no great importance to the

Guru Gobind Singh Ji and his Mission

Prof. (DR.) G.S. Chawla

practice of bathing at Tirthas. He says:

If washing one's body with water helped one attain liberation, then all the frogs should have been emancipated like the frogs, the pilgrims, who pins their hope in Tirthas, gyrate in the cycle of births and deaths. He held the rites and rituals ridden, old religion as false and warned the khalsa, time and again to keep away from them. He forbade the khalsa to use intoxicants and tobacco.

God (Ishwar):

The Guru believed in the God who is truth consciousness- bliss, eternal, unborn, unbegotten, all pervading, fearless, infinite, peerless, farmless, immaculate, just, sustainer universal. All his writings in his Dasam Granth amply bear this out.

Ilham (Revelation):

The Guru always stressed that all his actions were done in obedience to the will of the lord. Unlike the old prophet he never claimed any revelations for his Bani (writings) or that the word of God was revealed unto him. He did not believe in miracles nor did he claim to perform supernatural deeds. But he performed one of the greatest miracles of all times- The turning of cowards into heroes. The uplifting of the downtrodden of centuries to glorious heights of manhood.

His Literature and writings :

Dasam Granth is the famous literature and writings of 10th Guru, Guru Gobind Singh ji. Some portions out of it were composed by him, while the other portion belongs to the 52 poets that he kept around him in his court at Paonta sahib on the bank of Jamuna River there is a grand Gurdwara. His writings bear the word Sri Mukh wak Patshahi dasween (from the lips of the 10th Guru ji). It is a voluminous book having 1066 pages. Briefly writings contained in this Granth. Some portions of this Granth have been written in very forceful words in an equally forcefully style. To the portions of this book written by his court poets belong compositions on avatar and the goddess Durga, poems concerning battles and the compositions Istri charitar. The verses written by the Guru are interspersed throughout the Granth. It had been in Gurumukhi script and Punjabi language and rightly so. The zafarnama and the last portion of the Granth is in Persian, though written in Gurmukhi script which creates some difficulties for the reader.

The Guru got the bani of his father Sh. Guru Teg Bahadur included in the Adi- Granth but never made any effort for the inclusions of his own writings.

The Guru was able to infuse new blood and vigour in the dying Hindu nation. From amongst the cowardly

and supine Hindus, he created a new breed of virile and valiant people the khalsa, filled with the spirit of selfless service and self sacrifice for the good of humanity and the glory of Akal purakh. This Khalsa is a living testimony of the Gurus mirific qualities.

“All power is mine with thy Grace
The fetters of Bondage are broken.
For liberty of truth, everything is possible.
Lord, everything is in thy hands”.

(Guru Gobind Singh)

These words reflect Guru Gobind Singh's consciousness of his destiny and sense of his Historic mission. His philosophy of the sword, which was the symbol of the grace and power of god and was to be used only for breaking the fetters of the people. It was the sword which was to be used only for “Liberty, Truth and justice” Guru is sure to his victory when he says. “Nische Kar Apni Jeet Karon” (victory shall be mine with certainty).

What for he sacrificed “His SARBANS.”? He did not want to establish his Empire; with all this he laid the foundation of “National Awakening” with his secular approach in order to finally achieve “Freedom for the country men.” It is rightly said by Dr. Zakir Hussain, former President of India in the following words; 'The entire story of Guru Gobind Singh's life of sacrifice, Endeavour, literary pursuits, military prowess and administrative skill unparallel heroism, humanity and boundless love in unique in its power to move the heart and fire the imagination. The story consists at once of superhuman hardships and inspiring triumphs. Men of Guru Gobind Singh's vision and wisdom, courage and faith are born but rarely.

There is hardly a sacrifice which this Son of God did not offer to his maker. He sacrificed his father, and his dear four sons, mother and beloved followers and comrades in arms. He was forever on the move enduring all manners of rigours, betrayals and suffering in the process. To top it all he sacrificed himself. It was a life that knows not a moment's weakening of the will or the spirit. History undoubtedly honors a hero who remains steadfast in his ideals and gives battle to the forces of evil.

It is a deed that will continue to shine in history as an exercise of immortality. Countless millions will continue to be touched by the great dreams. The world will not easily forget the name of Guru Nanak and of his supreme successor, GURU GOBIND SINGH JI.”

*****

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਤਕ ਹਰੇਕ ਗੁਰ-
ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਇਕੋ ਸੀ :

ਜਨਮ ਮਰਣ ਦੁਹਰੂ ਮਹਿ ਨਾਹੀ ਜਨ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਆਏ ॥
ਜੀਅ ਦਾਨੁ ਦੇ ਭਗਤੀ ਲਾਇਨਿ ਹਰਿ ਸਿਉ ਲੈਨਿ ਮਿਲਾਏ ॥੨॥ ਪੰਨਾ ੭੪੯
ਜੋਤਿ ਓਹਾ ਜੁਗਤਿ ਸਾਇ ਸਹਿ ਕਾਇਆ ਫੇਰਿ ਪਲਟੀਐ ॥ ਪੰਨਾ ੯੬੬

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਤਿਨਾਮ ਦੀ ਘਾਲ ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ
ਭਾਰੀ ਤਪਸਿਆ ਨਾਲ ਹਰ ਸਿਉਂ ਮਿਲਾਪ ਕਰਕੇ
ਸਚਖੰਡ ਵਿਚ ਨਉ ਨਿਧ ਨਾਮ ਗਰੀਬੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ।
ਬਾਬੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰੀ
ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਸੱਚੇ ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹਾਹਾਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇ
ਵਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿਚ ਸੜਦੀ ਬਲਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਈ।
ਬਾਬੇ ਨੇ ਉਦਾਸੀਆਂ ਵਾਲਾ ਭੇਖ ਬਣਾ ਆਪਣੇ ਸੁਖ
ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਕੇ ੧੨ ਸਾਲ ਤਕ ਲਗਭਗ ੨੬●●●

ਮੀਲ ਦਾ ਲੰਬਾ ਸਫਰ ਚਾਰ ਉਦਾਸੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ
ਤੈਅ ਕੀਤਾ, ਉਹੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਾਕੀ ਗੁਰੂ- ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸੀ।

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਲੰਮੇ ਸਫਰ ਨੂੰ ਇਉਂ
ਦੱਸਿਆ ਹੈ:

ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਬੇ ਪਾਯਾ ਬਖਸੁ ਦਰਿ ਪਿਛੇ ਦੇ ਫਿਰਿ ਘਾਲ ਕਮਾਈ॥
ਰੇਤੁ ਅਕੁ ਆਹਾਰੁ ਕਰਿ ਰੋਤਾਂ ਕੀ ਗੁਰ ਕਰੀ ਵਿਛਾਈ॥
ਭਾਰੀ ਕਰੀ ਤਪਸਿਆ ਵਡੇ ਭਾਗੁ ਹਰਿ ਸਿਉ ਬਣਿ ਆਈ॥
ਬਾਬਾ ਪੈਯਾ ਸਚ ਖੰਡਿ ਨਉ ਨਿਧਿ ਨਾਮੁ ਗਰੀਬੀ ਪਾਈ॥
ਬਾਬਾ ਦੇਖੇ ਧਿਆਨ ਧਰਿ ਜਲਤੀ ਸਭਿ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦਿਸਿ ਆਈ॥
ਬਾਬਹੁ ਗੁਰੂ ਗੁਬਾਰ ਹੈ ਹੈ ਕਰਦੀ ਸੁਣੀ ਲੁਕਾਈ॥
ਬਾਬੇ ਭੇਖ ਬਣਾਇਆ ਉਦਾਸੀ ਕੀ ਰੀਤਿ ਚਲਾਈ॥
ਚੜਿਆ ਸੋਧਣਿ ਧਰਤਿ ਲੁਕਾਈ ॥੨੪॥

ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਉਹ ਕਿਹੜੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਗਾੜ ਸਨ , ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ
ਸੋਧਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਧਰਤ ਲੁਕਾਈ ਦੀ ਸੁਧਾਈ ਲਈ ਉਦਾਸੀ ਦੀ
ਰੀਤ ਚਲਾਣੀ ਪਈ? ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਹੈ :
ਕਲਿ ਆਈ ਕੁਤੇ ਮੁਹੀ ਖਾਜੁ ਹੋਇਆ ਮੁਰਦਾਰ ਗੁਸਾਈ॥
ਰਾਜੇ ਪਾਪ ਕਮਾਵਦੇ ਉਲਟੀ ਵਾੜ ਖੇਤ ਕਉ ਖਾਈ॥
ਪਰਜਾ ਅੰਧੀ ਗਿਆਨ ਬਿਨ ਕੂੜ ਕੁਸਤਿ ਮੁਖਹੁ ਅਲਾਈ॥
ਚੇਲੇ ਸਾਜ ਵਜਾਇਦੇ ਨਚਨਿ ਗੁਰੂ ਬਹੁਤੁ ਬਿਧਿ ਭਾਈ॥
ਸੇਵਕ ਬੈਠਨਿ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰ ਉਠ ਘਰੀ ਤਿਨਾੜੇ ਜਾਈ॥
ਕਾਜੀ ਹੋਏ ਰਿਸਵਤੀ ਵਢੀ ਲੈਕੇ ਹਕ ਗਵਾਈ॥
ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖੈ ਦਾਮ ਹਿਤ ਭਾਵੈ ਆਇ ਕਿਥਾਉ ਜਾਈ॥
ਵਰਤਿਆ ਪਾਪ ਸਭਸ ਜਗ ਮਾਂਹੀ ॥੩੦॥

ਭਾਵ :

- 1) ਸਮੁੱਚੀ ਲੁਕਾਈ ਨੂੰ ਰਿਸਵਤਖੋਰੀ ਦੀ ਆਦਤ ਪੈ ਗਈ ਸੀ।
- 2) ਰਾਜ ਪਰਬੰਧ ਬਹੁਤ ਵਿੱਲਾ ਤੇ ਬਦਚਲਨੀ ਜ਼ੋਰਾਂ ਤੇ ਸੀ।
- 3) ਅਗਿਆਨਤਾ ਅਤੇ ਹਨੇਰ-ਗਰਦੀ ਵਿੱਚ ਪੂਜਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਸੁੱਝਦਾ ਅਤੇ ਸਹਮੇ ਲੋਕ ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।
- 4) ਧਾਰਮਿਕ ਆਗੂ ਗੁਰਿਆਈਆਂ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਡੰਮ ਬਣਾ ਕੇ ਸੇਵਕਾਂ ਤੋਂ
ਕਾਰ-ਭੋਟਾ ਲੈਣਾ ਹੀ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਸਮਝਦੇ ਸਨ।
- 5) ਦੁਰਾਚਾਰ ਅਤੇ ਪਾਪ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਸਹਜੇ-ਸਹਜੇ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵੇਖੋ।
ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਹਰ ਵੇਲੇ ਸਿਮਰਨ, ਭਜਨ ਅਤੇ ਬੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੀ
ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖਾ ਜਨਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਮ ਜਪਣ ਅਤੇ ਅਤੇ ਗੋਬਿੰਦ ਨੂੰ
ਮਿਲਣ ਲਈ ਹੋਈ ਹੈ - ਯਥਾ

ਆਸਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਭਈ ਪਰਾਪਤਿ ਮਾਨੁਖ ਦੇਹੁਰੀਆ ॥
ਗੋਬਿੰਦ ਮਿਲਣ ਕੀ ਇਹ ਤੇਰੀ ਬਰੀਆ ॥
ਅਵਰਿ ਕਾਜ ਤੇਰੈ ਕਿਤੈ ਨ ਕਾਮ ॥
ਮਿਲੁ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਭਜੁ ਕੇਵਲ ਨਾਮ ॥੧॥

ਪੰਨਾ ੧੨

ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਯਾਦ ਕਰਦੇ ਰਹੀਏ, ਉਸ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਵਧਦਾ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਆਰ ਦੀ ਬਰਕਤ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸੁਭਾਉ ਮਿਲਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।
ਭਜਨ ਸਿਮਰਨ ਦਾ ਸਦਕਾ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸੁਭਾਉ ਉਸ ਦੇ ਇਸ਼ਟ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਰਗਾ
ਬਣਦਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਨਹੀਂ ਬਣ ਰਿਹਾ, ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਸਿਖ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਕੋਈ
ਉਕਾਈ ਹੈ। ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਮਰਨ-ਭਜਨ ਕਰਦਿਆਂ ਜੇ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਪਰ-ਤਨ,
ਪਰ-ਧਨ, ਪਰ ਨਿੰਦਾ ਆਦਿਕ ਦਾ ਸੁਭਾਉ ਕਾਇਮ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜੇ ਅਸੀਂ ਸਿੱਧੇ ਰਾਹੇ
ਨਹੀਂ ਪਏ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ, ਜੋਦਤੀ ਕਰਕੇ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸੇਵਾ
ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਯਥਾ

ਕਬੀਰ ਸਾਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਕਿਆ ਕਰੈ ਜਉ ਸਿਖਾ ਮਹਿ ਚੂਕ ॥
ਅੰਧੇ ਏਕ ਨ ਲਾਗਈ ਜਿਉ ਬਾਂਸੁ ਬਜਾਈਐ ਫੂਕ ॥੧੫੮॥ ਪੰਨਾ ੧੩੭੨

ਖਾਲਸਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਕੀ ਫੌਜ ॥
ਪ੍ਰਗਟਿਓ ਖਾਲਸਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮ ਕੀ ਮੌਜ ॥
ਜਬ ਲਗ ਖਾਲਸਾ ਰਹੇ ਨਿਆਰਾ ॥
ਤਬ ਲਗ ਤੇਜ ਦੀਉ ਮੈਂ ਸਾਰਾ ॥
ਜਬ ਇਹ ਗਹੈ ਬਿਪਰਨ ਕੀ ਰੀਤ ॥
ਮੈਂ ਨ ਕਰੋਂ ਇਨ ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ॥

- ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ

ਸਗਲ ਸਮਗ੍ਰੀ ਜੀਉ ਹੀਉ ਦੇਉ ਅਰਪਉ ਅਪਨੇ ਚੀਤੁ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਪਰ ਧਨ ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਕੀ ਨਿੰਦਾ ਇਨ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਲਾਗੈ ॥ ਪੰਨਾ ੬੭੪
ਗੋਬਿੰਦ ਹਮ ਐਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ॥
ਜਿਨਿ ਪ੍ਰਭਿ ਜੀਉ ਪਿੰਡੁ ਥਾ ਦੀਆ ਤਿਸ ਕੀ ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਨਹੀ ਸਾਧੀ ॥੧॥
ਰਹਾਉ ॥ ਪਰ ਧਨ ਪਰ ਤਨ ਪਰ ਤੀ ਨਿੰਦਾ ਪਰ ਅਪਬਾਦੁ ਨ ਛੂਟੈ ॥
ਪੰਨਾ ੯੭੧

ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੱਚਾ ਡੂੰਘਾ ਪਿਆਰ ਪੈ ਜਾਏ, ਉਸ ਪਿਆਰੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ
ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪਿਆਰੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ
ਵਾਲੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਹ ਦੋ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਪਲਰੇਗਾ। ਉੱਚਾ-ਸੁੱਚਾ
ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਖਲਕਤ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ।

ਪ੍ਰਭਾਤੀ ॥

ਅਵਲਿ ਅਲਹ ਨੂਰੁ ਉਪਾਇਆ ਕੁਦਰਤਿ ਕੇ ਸਭ ਬੰਦੇ ॥
ਏਕ ਨੂਰ ਤੇ ਸਭੁ ਜਗੁ ਉਪਜਿਆ ਕਉਨ ਭਲੇ ਕੇ ਮੰਦੇ ॥੧॥
ਲੋਗਾ ਭਰਮਿ ਨ ਭੂਲਹੁ ਭਾਈ ॥ ਖਾਲਿਕੁ ਖਲਕ ਖਲਕ ਮਹਿ ਖਾਲਿਕੁ ਪੂਰਿ
ਰਹਿਓ ਸੂਬ ਠਾਂਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਪੰਨਾ ੧੩੪੯

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਬਿਸਰਿ ਗਈ ਸਭ ਤਾਤਿ ਪਰਾਈ ॥
ਜਬ ਤੇ ਸਾਧਸੰਗਤਿ ਮੋਹਿ ਪਾਈ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਖਾਲਸਾ

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ

ਨਾ ਕੋ ਬੈਰੀ ਨਹੀ ਬਿਗਾਨਾ ਸਗਲ ਸੰਗਿ ਹਮ ਕਉ ਬਨਿ ਆਈ ॥੧॥
ਜੇ ਪ੍ਰਭ ਕੀਨੋ ਸੇ ਭਲ ਮਾਨਿਓ ਏਹ ਸੁਮਤਿ ਸਾਧੂ ਤੇ ਪਾਈ ॥੨॥
ਸਭ ਮਹਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੈ ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਨਾਨਕ ਬਿਗਸਾਈ ॥੩॥੮॥

ਪੰਨਾ ੧੨੯੯

ਕੋਊ ਭਇਓ ਮੁੰਡੀਆ ਸੰਨਿਆਸੀ ਕੋਊ ਜੋਗੀ ਭਇਓ ਕੋਈ ਬ੍ਰਹਮਚਾਰੀ ਕੋਊ
ਜਤੀਅਨੁ ਮਾਨਬੋ ॥
ਹਿੰਦੂ ਤੁਰਕ ਕੋਊ ਰਾਫਸੀ ਇਮਾਮ ਸਾਫੀ ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤ ਸਬੈ ਏਕੈ ਪਹਚਾਨਬੋ ॥
ਕਰਤਾ ਕਰੀਮ ਸੋਈ ਰਾਜਕ ਰਹੀਮ ਓਈ ਦੂਸਰੋ ਨ ਭੇਦ ਕੋਈ ਭੂਲ ਭ੍ਰਮ ਮਾਨਬੋ ॥
ਏਕ ਹੀ ਕੀ ਸੇਵ ਸਭ ਹੀ ਕੋ ਗੁਰਦੇਵ ਏਕ ਏਕ ਹੀ ਸਰੂਪ ਸਬੈ ਏਕੈ ਜੋਤ ਜਾਨਬੋ
॥੧੫॥੮੫॥

- ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ

ਜਗਤ ਇਕ ਰਣ-ਭੂਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਵਿਕਾਰ ਮਨੁੱਖ
ਨੂੰ ਡੇਗਣ ਦੇ ਜਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੫ ॥

ਜਾ ਕਉ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਲਾਗੇ ਇਸੁ ਜੁਗ ਮਹਿ ਸੇ ਕਹੀਅਤ ਹੈ ਸੂਰਾ ॥
ਆਤਮ ਜਿਣੈ ਸਗਲ ਵਸਿ ਤਾ ਕੈ ਜਾ ਕਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ॥੧॥ ਪੰਨਾ ੬੭੯
ਆਤਮ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕ ਮੰਨਿਆ-ਪ੍ਰਮੰਨਿਆ ਨਿਯਮ ਹੈ
ਕਿ: “ਜੈਸਾ ਸੇਵੈ ਤੈਸੇ ਹੋਵੈ”

ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ ਤੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਿਯ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਸਿਮਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ
ਹਿਰਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਸੋਚ ਵੱਡੀ ਹੋ ਜਾਏਗੀ ਭਾਵ ਮਨ ਨੀਵਾਂ ਤੇ ਮੱਤ ਉੱਚੀ। ਪਰ
ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਤੰਗ ਦਿਲ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਵਰਨ-
ਵੰਡ ਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਚੰਗੇ ਲੱਗਣਗੇ।

ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੇ ਇਸ ਅਨ-ਪੂਜਾ ਨੂੰ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਵਰਜਿਆ ਹੈ:

ਇਕ ਬਿਨ ਦੂਸਰ ਸੋ ਨ ਚਿਨਾਰ ॥
ਭੰਜਨ ਗੜ੍ਹਨ ਸਮਰਥ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭ ਜਾਨਤ ਹੈ ਕਰਤਾਰ ॥ ੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਕਹਾ ਭਇਓ ਜੋ ਅਤਿ ਹਿਤ ਚਿਤ ਕਰ ਬਹੁਬਿਧਿ ਸਿਲਾ ਪੁਜਾਈ ॥
ਪ੍ਰਾਨ ਥਕਿਓ ਪਾਹਿਨ ਕੱਠ ਪਰਸਤ ਕਛੁ ਕਰ ਸਿੱਧ ਨ ਆਈ ॥ ੧॥
ਅੱਛਤ ਧੂਪ ਦੀਪ ਅਰਪਤ ਹੈ ਪਾਹਨ ਕਛੁ ਨ ਖੈਰੈ ॥
ਤਾ ਮੈ ਕਹਾਂ ਸਿੱਧ ਹੈ ਰੇ ਜੜ ਤੋਹਿ ਕਛੁ ਬਰ ਦੈ ਹੈ ॥ ੨॥
ਜੋ ਜੀਯ ਹੋਤ ਦੇਤ ਕਛੁ ਤੁਹਿ ਕਰ ਮਨ ਬਚ ਕਰਮ ਬਿਚਾਰ ॥
ਕੇਵਲ ਏਕ ਸ਼ਰਣਿ ਸੁਆਮੀ ਬਿਨ ਯੋ ਨਹਿ ਕਤਹਿ ਉਧਾਰ ॥ ੩॥ ੧॥ ੯॥

- ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ

ਅਸਾਂ ਵੇਖ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਬ ਵਿਆਪਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ
ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਆਤਮਕ ਅਵਸਥਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦੇਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀ
ਖ਼ਲਕਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚਿਤਵਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਅਵਸਥਾ ਨਿਰੇ ਚਿਤਵਨ ਤਕ ਨਹੀਂ
ਟਿਕੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਬੰਦਗੀ ਵਾਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹਿਰਦਾ ਭਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਉਮਾਹ
ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਆਰ ਦੇ ਪਲੂਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।
ਖ਼ਲਕਤ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਪਿਆਰ-ਹੁਲਾਰੇ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਵਡਭਾਗੀ
ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਸੁਖ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਕੇ ਦੁਖੀਆਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਜਤਨ ਤੋਂ
ਰਹਿ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਇਸ ਆਤਮਕ ਟਿਕਾਣੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਭਜਨੀਕ ਬੰਦੇ ਦੇ ਅੰਦਰ
ਸੂਰਮਤਾ ਦਾ ਦੂਜਾ ਲੱਛਣ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਦੁਖੀਆਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜਨੀ, ਤੇ
ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਜੇ ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ ਆਪਣਾ ਆਪ ਭੀ ਕੁਰਬਾਨ
ਕਰ ਦੇਣਾ।

ਸਲੋਕ ਕਬੀਰ ॥

ਗਗਨ ਦਮਾਮਾ ਬਾਜਿਓ ਪਰਿਓ ਨੀਸਾਨੈ ਘਾਉ ॥

ਖੇਤੁ ਜੁ ਮਾਂਡਿਓ ਸੂਰਮਾ ਅਬ ਜੂਝਨ ਕੇ ਦਾਉ ॥੧॥
ਸੂਰਾ ਸੇ ਪਹਿਚਾਨੀਐ ਜੁ ਲਰੈ ਦੀਨ ਕੇ ਹੋਤ ॥
ਪੁਰਜਾ ਪੁਰਜਾ ਕਟਿ ਮਰੈ ਕਬਹੂ ਨ ਛਾਡੈ ਖੇਤੁ ॥੨॥੨॥ ਪੰਨਾ ੧੧੦੫

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਮਿਆਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਸਭ ਵਿਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ ਡਰਾਓ, ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ੁੱਧ ਆਚਰਨ
ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਧਰਮ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਡਰੋਂ ਵੀ ਨਾ।

ਭੈ ਕਾਹੂ ਕਉ ਦੇਤ ਨਹਿ ਨਹਿ ਭੈ ਮਾਨਤ ਆਨ ॥

ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸੁਨਿ ਰੇ ਮਨਾ ਗਿਆਨੀ ਤਾਹਿ ਬਖਾਨਿ ॥੧੬॥ ਪੰਨਾ ੧੪੨੭

ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੂੰ ਹਰ ਵੇਲੇ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ
ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਅੱਤਿਆਚਾਰਾਂ ਹੇਠ ਕਰਾਹ ਰਹੇ ਗ਼ਰੀਬ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ
ਦੁੱਖ ਘਟਾਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਨਾ ਕਰਦੇ, ਇਹ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ
ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਖੜੀ ਕਰਮ-ਚਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦਈ ਮੁਗ਼ਲ ਹਾਕਮ ਇਹਨਾਂ
ਤਿੰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਣੀ ਪਈ। ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਇਹ ਅਵਾਜ਼ ਤਕੜੀ ਹੁੰਦੀ
ਗਈ, ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਵੱਧਦਾ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਗ਼ਰੀਬ ਜਨਤਾ ਦੇ
ਜਾਗਿਆਂ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਮੌਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਫਰਕ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਪੰਚਮ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ
ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤਤਾ ਵਧਦੀ ਵੇਖ
(ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ) ਵਿਰੋਧੀਆਂ
ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਇਤਨਾ ਸ਼ਿਖਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ
ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤੱਤੀ ਤਵੀ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇਣੀ ਪਈ
ਅਤੇ ਛੇਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ
ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਹਿਤ ਸ਼ਸਤਰ ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਪਏ
ਅਤੇ ਦੀਨ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਫੌਜ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਪਈ।

ਇਸ ਸਾਰੀ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਚੇਤੇ ਕਰ ਵੇਖੀਏ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ
ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਹੀ ਸਿਖ ਧਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਹੈ। ਇਸ
ਤੋਂ ਦੋ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ: ਉੱਚਾ-ਸੁੱਚਾ ਆਚਰਨ (ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ
ਇੱਕਮਿਕਤਾ) ਅਤੇ ਖ਼ਲਕਤ ਨਾਲ ਪਿਆਰ। ਖ਼ਲਕਤ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਭਾਵ
ਦੁਖੀਆਂ, ਗ਼ਰੀਬਾਂ, ਲਾਚਾਰ ਅਤੇ ਦੀਨ ਦੁਖੀਆਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜਣੀ। ਇਹ ਜਤਨ
ਕੀਤਿਆਂ ਸਹਿਜ-ਸੁਭਾਇ ਉਹਨਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਹਕੂਮਤ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ
ਹੈ, ਜੋ ਗ਼ਰੀਬ ਖ਼ਲਕਤ ਦੇ ਦੁਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਸੀ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜੱਥੇ ਬੰਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਢਾਂਚੇ
ਨੂੰ ਸੁਖੜ ਸਰੂਪ ਦੇਂਦਿਆਂ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਦੀ ਸਥਾਪਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਗੁਰਿਆਈ ਗੁਰੂ
ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ :

ਆਤਮਾ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿਚ ਅਤੇ ਸ਼ਰੀਰ ਪੰਥ ਵਿਚ
ਪੂਜਾ ਅਕਾਲ ਕੀ, ਪਰਚਾ ਸ਼ਬਦ ਕਾ, ਦੀਦਾਰ ਖਾਲਸੇ ਕਾ

*****

ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹੋ
ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਖੋ
ਅਤੇ
ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੋ

Bhai Nand Lal Goya, An Honoured Sikh Of Guru Gobind Singh Sahib

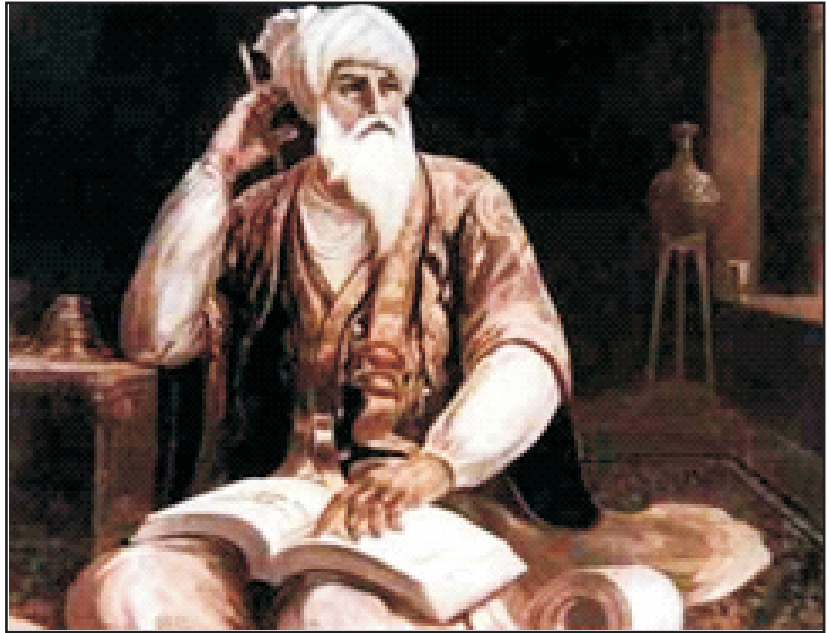
Dr. V. P. Singh

Guru Gobind Singh was not only a warrior, reformer and a spiritual leader but also a great poet. He had great love for poetry and had fifty two poets in his court, Bhai Nand Lal Goya one of them, was a great scholar of Persian. He was born in a thriving town called Ghazni in Afghanistan in 1633. His father, Diwan Chajju Ram, was the Mir Munshi or Chief Secretary of the Governor of Ghazni. He was a very intelligent child, and in a short time acquired great efficiency in Persian and the Arabic languages. He had a natural aptitude for poetry and began composing poetry at the age of 12 under the pen name 'Goya.' He lost both his parents by the age of 19. Finding no suitable opening for his talents in Ghazni in 1652 he left for Multan, his ancestral town. While in Multan, the Subedar of Multan Wasif Khan, who knew his father, offered him a post of munshi (clerk). By dint of his talent and hard work soon he became the principle secretary (Mir Munshi) and rose to the rank of deputy governor of Multan.

Before he came in contact with Guru Gobind Singh ji, he continued service under Mughal and was enrolled in personal staff of Prince Muazzam, Aurangzeb's eldest son, who later became Emperor Bahadur Shah. He left job after Aurangzeb left for south and came to the court of Guru Gobind Singh ji. He joined him on 29th March, 1682. He spent his days with Guru in a mystical contemplation and composed poetry in which, his spiritual experience, is the pre-eminent element. He is said to have kept free kitchen (langar) at Anandpur, which was commended by Guru Sahib Ji as a model for others to follow.

In those days Guru Gobind Singh Ji's name was on everyone's lips in Northern India. Bhai Nand Lal Goya made up his mind to meet Guru Gobind Singh Ji. Leaving his family behind, he left for Anandpur Sahib, not realising that he would never ever return to Delhi again.

It is not certain that whether Bhai Nand Lal Ji was at Nanded in 1708 when Guru Sahib Ji ascended the heavens. As per Encyclopaedia of Sikhism, Punjabi University, he left Anandpur Sahib in 1675 and returned to Multan where he opened a school of higher education in Persian and Arabic. His two sons Lakhpat Rae and Lila Raam continued to According to Guru Kian Sakhian, Bhai Nand Lal arrived in Anandpur Sahib on Baisakhi day of 1682 and received Guru Gobind Singh

Sahib's blessing. Upon seeing the Guru for the first time his soul was so profoundly affected that he put it down in poetry :

"O prince of heaven, king of all that is beautiful, pray do not come more beautiful.

I have no more strength left in me, Allured, charmed and fascinated by thee, I sacrifice unto thee. Glory Glory O beloved.

From the beautiful bow of your eyebrows, you shot the arrow of your glance, the arrow of love is through my heart , there is no cure, no remedy."manage the school started by their father.

Bhai Nand Lal Ji's works are fine commentaries on Guru Ji's teachings and the Sikh way of life. The Rehat Namam's written by him, are a dialogue between Guru Gobind Singh Ji and him concerning the code of conduct of the Khalsa.

He is an honoured Sikh of Guru Gobind Singh Sahib whose name continues to be remembered with affection and esteem. His poetry in Persian has formed a place of its own in Sikh canon and religious tradition. It is held in great reverence just like the compositions of Bhai Gurdas Sahib and can be sung along with the hymns of Guru Granth Sahib at Sikh congregations. Bhai Nandlal wrote 10 pieces of work: 7 in Persian and 3 in Panjabi. They consist of *Zindginama*, *Divan-e-Goya*, *Tausif-o-Sana*, *Ganjnama*, *Jot Bikas (Panjabi)*, *Jot Bikas (Persian)*, *Rahit Nama*, *Tankhah Nama*, *Dastur-ul-Insha*, *Arz-ul-Alfaz*.

*****

Chaupai Sahib and its significance

Harman Singh

Benti Chaupai or Chaupai sahib is a prayer or Bani composed by tenth Sikh Guru, Guru Gobind Singh. The Benti Chaupee can be read at any time during the day to provide protection, positive focus and energy.

It is short composition which usually takes less than about 5 minutes to recite at a slow pace; it is written in simple Punjabi language and can be easily understood by most speakers of this language.

Chaupai is the short name for the Sikh prayer or Gurbani whose full name is "Kabiobach Bainti Chaupai". This composition is part of the Dasam Granth. The Bani comes after the section called Charitropakhyan. Many "charitars" (tricks; deceptions) of the world are shown in Charitropakhyan. Charitars highlight negative energies that can be found on earth. After composing Charitars, the tenth master composed the section that includes this particular bani. It is an Ardas or 'request' or 'sincere plea' to God for protection.

This bani is recited every morning by devoted Sikhs. It also forms part of the evening prayer called the Rehras Sahib, which Sikhs recite every evening.

The Bani offers protection and security and many Sikhs recite this Bani to gain spiritual safety and defence from external and internal enemies, worries and afflictions. The 'bani' is very powerful and gives one self confidence and an upbeat feeling. This Bani gives one the feeling of reliability and dependability on the Lord. If one

has negative feelings and a lack of confidence in the future, one should recite this Bani to get an instant boost.

ਦੋਹਰਾ ॥

ਸਗਲ ਦੁਆਰ ਕਉ ਛਾਡਿ ਕੈ ਗਹਯੋ ਤੁਹਾਰੋ ਦੁਆਰ ॥
ਬਾਂਹਿ ਗਹੇ ਕੀ ਲਾਜ ਅਸਿ ਗੋਬਿੰਦ ਦਾਸ ਤੁਹਾਰ ॥੮੬੪॥

Dohra

O Lord ! I have abandoned all other venues and have taken your path only. With the Lord's arm sheltering me, this is, Gobind, Your slave. (864)

*****

BE HUMAN! LET THEM BE BORN

By: Prof (Dr.) G.S. Chawla

O, Human don't be cruel,
Daughter must not be killed in the womb.
Be wise and be Thoughtful,
Give a Loveable lap to the daughters,
Give them equal status as sons, and let them take birth in the world.
Let them take birth in this world.
Do not axe your feet,
You will have to pay heavily in the long run.
Feticide is a bad act.
Creation of God loved & respected by Guru Nanak.
Give them equal status as sons, and let them take birth in the world.
Those who cannot speak do not find fault with them.
Says 'Chann pyara,'
It is bad to have a difference,
Foeticide is a punishable offence and sin.
Awake! Awake! My Brothers and sisters.
Understand them equal,
Let them take birth as the lovely Creation of the God.

EACH ONE TEACH ONE

Sponsor one child's Education

@ Rs. 500/- P.M. or @ Rs. 5000/- per annum

For more information, please contact:

Karnataka Sikh Welfare Society @ Ph. 9686678431, 9686678432

visit us at: www.ksws.co.in

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਚਾਰ - ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਆਕਰਣ

ਮਨਮੀਤ ਸਿੰਘ

ਅਸੀਂ ਧਨ ਦੌਲਤ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਦੁਨਿਆਵੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਰਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮੋਹਨਤ ਕਰਕੇ ਡਾਕਟਰ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਇਤਿਆਦਿ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਪਰ ਅਫਸੋਸ !! ਧੁਰ ਤਾਂ ਆਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਜਿਸਦੇ ਅੰਦਰ ਆਤਮਕ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਮਨੁੱਖਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਘਟ ਯਤਨ ਅਤੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਆਕਰਣ ਦੀ ਵਿਲਖਣਤਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਦੀ ਗਲ ਕਰਾਂਗੇ, ਸਿਖ ਕੌਮ ਦੇ ਕਾਫੀ ਜਾਣੇ - ਮਾਣੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਾਲੇ ਹੋਰ ਕਈ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਵਿਆਕਰਣ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਆਕਰਣ ਬੜਾ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਡੂੰਘਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਮੋਟੇ ਮੋਟੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਾਂਗੇ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਆਕਰਣ ਕਿਉਂ ਸਮਝਣੀ ਹੈ?

ਗੁਰਬਾਣੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਕਈ ਵਾਰ ਮਨ ਵਿਚ ਖਿਆਲ ਆਉਂਦਾ ਹੋਏਗਾ ਕਿ ਕਈ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਔਕੜ ਲੱਗੀ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਬੋਲ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਕਿਤੇ-ਕਿਤੇ ਸਿਹਾਰੀ ਲੱਗੀ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਉਚਾਰਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ, ਕਿਉਂ?

ਬੱਚੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪੁੱਛ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ” ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਾਂ ਸਿਹਾਰੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਉਚਾਰਣ ਕੀਤੀ। ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਦੀ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਕਾਫੀ ਸਮਝਦਾਰ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਕੁਛ ਲੈਣ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪੈਕਿੰਗ ਉੱਤੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਕੋਲੋਂ ਪੁਛਦੇ ਹੋ ਕਿ ਭਾਈ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਨੁਕਸਾਨ। ਕੁਛ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦਾ ਸਮਾਨ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਵਿਟਾਮਿਨ, ਕੈਲਸ਼ਿਅਮ, ਕਾਰਬੋਹਾਈਡ੍ਰੇਟ ਇਤਿਆਦਿ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਮਨੁੱਖ ਕਪੜਾ ਵੀ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਪੜੇ ਵਿਚ ਕਿੰਨਾ ਕਾਟਨ, ਨਾਈਲੋਨ ਹੈ ਵਗੇਰਾ ਵਗੇਰਾ...। ਕੋਈ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਸਮਾਨ ਵੀ ਲੈਣਾ ਹੋਏ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਕਿਦਾਂ ਬਣੀ, ਕਿਉਂ ਬਣੀ, ਇਸਦੀ ਕਿੱਥੇ ਕਿੱਥੇ ਲੋੜ ਹੈ ਤੇ ਹੋਰ ਕਿੰਨਾ ਕੁਛ। ਪਰ ਧਰਮ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਇੰਨਾ ਪਿਛੜ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੋਜ਼ ਜਪੁ ਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਤਾਂ ਕਰੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਾਨਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੀ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਇੰਨੇ ਪਾਠ ਕਰ ਤੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਮੈਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ ਉਸਦਾ ਭਾਵ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜ ਚੀਜ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ : ਪਹਿਲਾ ਅਖਰੀ ਗਿਆਨ, ਦੂਜਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਉਚਾਰਣ, ਤੀਸਰਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਰਾਮ, ਚੌਥਾ ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਪੰਜਵਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਭਾਵ

ਅਰਥ। ਜਦ ਸਾਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਵਿਆਕਰਣ ਦੀ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਧੋਖਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਪੰਕਤੀ ਦੇ ਅਰਥ ਇਹ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਕਹਾਂਗੇ ਵੀਰ ਜੀ ! ਵਿਆਕਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਥ ਇਹ ਬਣਦੇ ਹਨ ਦੂਜਾ ਅਰਥ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੰਨੇ ਤੇ ਕਾਫੀ ਏਹੋ ਜੇ ਸ਼ਬਦ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ “ਸਿਹਾਰੀ” ਉਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਜਿਵੇਂ-ਪ੍ਰਸਾਦਿ, ਆਦਿ, ਜੁਗਾਦਿ, ਸੋਚਿ, ਨਾਲਿ ਆਦਿ।

ਇਸੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹੀ ਔਕੜ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਸਤਿਨਾਮੁ, ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ, ਨਿਰਵੇਰੁ, ਜਪੁ, ਹੁਕਮੁ ਆਦਿ। ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਆਖਰੀ ਅਖਰਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਥੱਲੇ ਲੱਗੀ ਔਕੜ ਉਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਫਿਰ ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਔਕੜ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਇਹ ਕਾਰਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਨ ਵਾਸਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਵਿਆਕਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮ ਸਮਝਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗੇ।

.....ਚੱਲਦਾ.....

MATRIMONIAL

Alliance invited for Gursikh Girl, 21 yrs. 5'0", Pursuing BE final year (Computer Science). Interested persons may contact: 9945965516

Alliance invited by a Gursikh family for their son 28 yrs. 5'6" B.E. (Incl. Engg.). Having own business, well settled in Bangalore. Interested persons may contact on mobiles numbers: 9945450453, 9886876138 Email: isukhjinder@gmail.com

Alliance invited for a Gursikh Girl, 29 yrs.

5'6" MSC, M.Phil (Math). Working as Asst. Professor in an Engineering College. Interested persons may contact: 9886498053 Email: gssandhu22@gmail.com

Alliance invited by a Gursikh family for their son 29 yrs. 5'6" SSLC. Having own business. Interested persons may contact: 9945965516

Alliance invited for a Gursikh boy 27 yrs. 5'7" B.Tech (Electronic & Communication) working as Engineer in Ministry of Defence. Interested persons may contact: 9945069516, 9868966409

Note: Matrimonial Charges Rs. 100/- for two issues.

Please Contact: Karnataka Sikh Welfare Society Ph. 9686678431/32 Email: ksws.com@gmail.com

ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਵਿਦਿਆ

ਹਰਲੀਨ ਕੌਰ

ਸਿੱਖ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਵਿਦਿਆ (ਗਤਕਾ) ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਅਹਿਮ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਗ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅੰਦਰ ਭਗਤੀ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ, ਬਾਣੀ ਤੇ ਬਾਣਾ, ਸੰਤ ਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਜੀ ਨੇ ਬਣਾਇਆ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖ ਦੇ ਇਕ ਹੱਥ ਗਿਆਨ ਖੜਗ ਭਾਵ ਕਿ ਬਾਣੀ ਤੇ ਦੂਸਰੇ ਹੱਥ ਸਰਬਲੋਹੀ ਖੜਗ ਭਾਵ ਕਿ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਜੇਕਰ

ਭਗਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਚਖੰਡ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਦਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਜੇਕਰ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਭਾਈ ਬਾਬਕ ਜੀ ਵਰਗੇ ਸਿੱਖ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੋਹਰ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ 'ਸਾਜ਼' ਵੀ ਮੋਢੇ ਉਪਰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰਖਦੇ ਹਨ, ਕਹਿਣ ਦਾ ਭਾਵ ਕਿ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਇਕ ਸਿੱਖ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਗ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕ ਵਜੋਂ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਸਥਾਨ ਉੱਪਰ ਅਗੇ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਜ਼ਰੂਰ ਸਜਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਨਤਮਸਤਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਸਤ੍ਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਏ ਬਗ਼ੈਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਸਿੱਖ ਹਰ ਵੇਲੇ ਤਿਆਰ-ਬਰ-ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਜਿਆ ਗਿਆ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੱਖ 'ਸਿੰਘ ਖਾਲਸੇ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਸਿੱਖ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਹਿਤ ਕੁਝ ਕੁ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਜਾਂ ਪੰਥਕ ਹਤੇਸ਼ੀ ਹੀ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਸ਼ਰੀਰਿਕ ਤੌਰ ਉਪਰ ਇਸ ਵਿਦਿਆ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਰਹੀਆਂ ਕੁਝ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਗੁਰਮਤਿ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਗਤਕੇ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬੰਗਲੌਰ ਦੇ ਕੁਝ ਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੇ

ਪਿਛਲੇ ੬ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਵਿਖੇ ਗਤਕਾ ਸਿਖਲਾਈ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 'ਸੂਰਮਾ' 'SOORMA' [Spiritually Organized Otto Regiment of Martial Art ਗਤਕਾ ਅਖਾੜਾ ਹੋਂਦ ਵਿਚ

ਆਇਆ।

ਇਹ ਗਤਕਾ

ਅਖਾੜਾ ਹਰ ਸਾਲ ਗਤਕੇ ਦੇ ਜੋਹਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚੰਦ ਲਗਾਂਦਾ ਹੈ। ਗਤਕਾ ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਸ਼ਰੀਰਿਕ ਕਸਰਤ ਅਤੇ ਖੇਡ ਹੋ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗਤਕਾ ਇਕ ਆਤਮ ਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਵੀ ਸਹਾਇਕ ਹੈ। ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਆਦਿ ਯੁੱਗਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅੰਗ ਵਜੋਂ ਸਮਝੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੁਰਾਤਨ ਲਿਖਤਾਂ, ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ, ਦੰਦ-ਕਥਾਵਾਂ ਤੇ ਪੁਰਾਤਨ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦੇ ਕਈ ਸਬੂਤ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਮਨੁੱਖ ਗੁਲਾਮ ਤੇ ਅਧੂਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਿਲਾਸ ਪਾ : ੧੦ ਵਿਚ ਭਾਈ ਸੁੱਖਾ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਸਤ੍ਰਹੀਨ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਇਕ ਭੇਡ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਤਰਸਯੋਗ ਤੇ ਗੁਲਾਮ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦਾ ਜੀਵ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ-

ਬਿਨਾ ਸ਼ਸਤ੍ਰ ਕੇਸੰ ਨਰੰ ਭੇਡ ਜਾਨੋ।

ਗਹੇ ਕਾਨ ਤਾਕੇ ਕੀਤੈ ਲੈ ਸਿਧਾਨੋ।

ਇਹੈ ਮੋਰ ਆਗਿਆ ਸੁਨੋ ਹੇ ਪਿਆਰੇ।

ਬਿਨਾ ਤੇਗ ਕੇਸੰ ਦਿਵੇ ਨਾ ਦੀਦਾਰੇ।

ਆਓ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਹ ਪ੍ਰਣ ਕਰੀਏ ਕਿ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਖੰਡੇ ਬਾਟੇ ਦੀ ਪਾਹੁਲ ਛਕ ਕੇ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਬਾਣੇ ਨੂੰ ਧਾਰਣ ਕਰ ਕੇ ਸਿੰਘ ਸਜਾਗੇ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਮਾਰਗ ਤੇ ਚਲਦੇ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖਤਾ ਅਤੇ ਖਲਕਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਂਗੇ।

*****

